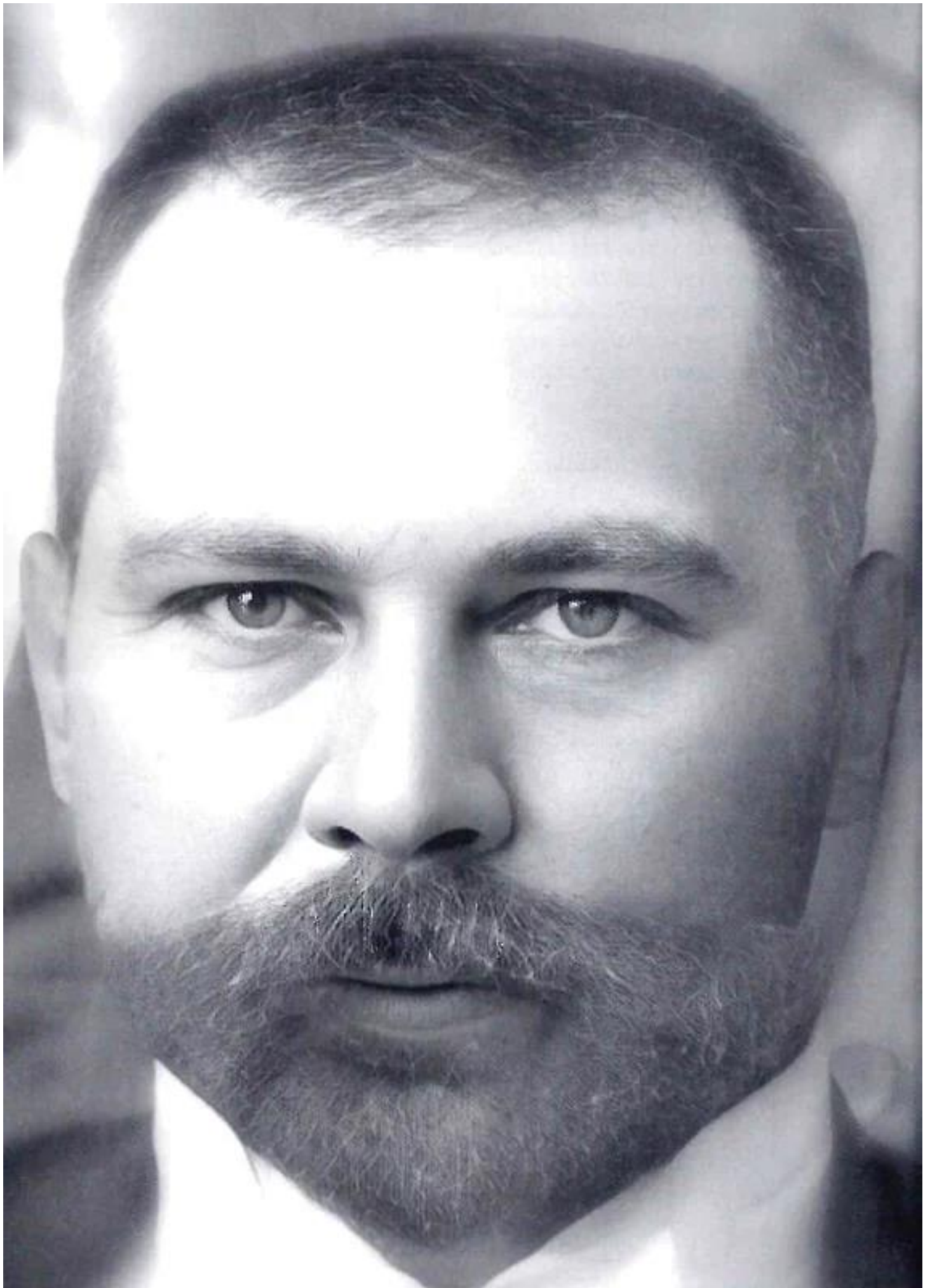

ЗМІСТ

	Передмова	6
I.	Микола Міхновський Самостійна Україна	11
II.	Дмитро Донцов Зміст української ідеї	27
III.	Микола Сціборський Націократія	43
	Ідеологічні підстави Нації	44
	Суть та завдання Держави	46
	Суспільно-виробнича структура Нації	48
	Соціально-економічні підстави Націократії	51
	Державний синдикалізм	55
	Постійний державний лад	60
IV.	Юрій Липа Геополітичні орієнтири нової України	65
	Геополітичні ескізи нової України	66
	Панування і лад	70
	Підвалини світогляду	71

	Шлях до панування	73
	Панування — не визволення, а панування!	75
	Панування на півдні — сторожа на півночі	77
	Український лад	79
	Українська апостольська церква	81
V.	Ярослав Оршан	
	Доба націоналізму	83
	Європа як ідеологічна цінність	84
	Німецька расова теорія	88
	Доба міфів	95
	Творчість націоналістичних революцій	99
	Авторитарність — масовість	105
VI.	Михайло Колодзінський	
	Українська воєнна доктрина	113
	Проблема війни та воєнної доктрини в Україні та Європі в минулому	114
	Історичний огляд української воєнної доктрини	132
VII.	Олег Ольжич	
	Дух руїни	157
VIII.	Дмитро Мирон-Орлик	
	Український світогляд	173
	Генеza українського націоналізму	174
	Українська духовність та світогляд на тлі історичного розвитку	177

IX.	Ярослав Стецько	
	Дві революції	201
	З приводу героїчної смерті генерала Тараса Чупринки	202
	За творців нової дійсності	211
X.	Роман Коваль	
	Підстави націократії	219
	Передмова	220
	Причини української поразки	221
	Влада Національного Духу	224
	Почуття кровної спільноти	226
	Турнір націй	228
	Воля до Батьківщини	230
	Мир чи війна?	232
	Демократія чи Державність?	233
	Лад Української Держави	236
	Формула духовного визволення Українців	240
	Авторитет влади	242
	Творімо українську легенду	245
	Політична філософія ДСУ. Замість післямови	250

Микола Міхновський

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

Програма Революційної Української Партії із 1900 року

I

Кінець XIX ст. визначався явищами, що характеризують новий поворот в історії людства. Ці явища свідчать про те, що п'ятий акт великої історичної трагедії, званої «боротьбою націй», вже почався і закінчення наближається. Ті явища — це збройні повстання поневолених націй проти націй гнобителів. На наших очах відбулися криваві повстання Вірмен, Греків Криту, Кубинців і нарешті Бурів. Коли ще поглянути на ту більш чи менш гостру боротьбу — у її перших фазах, які провадять поневолені народи Австрії, Росії та Туреччини проти націй-панів, на той смертельний антагонізм, який існує поміж німцями та французами, англійцями та росіянами, коли зважити, яку страшну масу регулярного війська утримують ворожі поміж собою нації, то стане зовсім очевидним, що все світове національне питання вже зовсім визріло хоч і далеко стоїть до необхідного, дійсного та справедливого розв'язання. Проте шлях до розв'язання єдино можливий, певний і правильний показали нації, що вже повстали проти чужого панування, в якій би формі політичного верховенства воно не виявлялося, і цей шлях є противний Гаазькій конференції.

Ми визнаємо, що наш Народ теж перебуває у становищі поневоленої нації.

Отже, коли справедливо, що кожна нація з огляду на міжнародні відносини хоче втілюватись у формі незалежної, самостійної держави; коли справедливо, що тільки держава одноплемінного національного змісту може дати своїм членам нічим не обмежену змогу всебічного розвитку духового і осягнення найліпшого матеріального гаразду; коли справедливо, що пишний розквіт індивідуальності можливий тільки в державі, для якої плекання індивідуальності є метою, — тоді стане зовсім зрозумілим, що державна самостійність є головною умовою існування нації, а державна незалежність є національним ідеалом у сфері міжнаціональних відносин.

Отже, виникає питання, чи можливе для нас національне визволення?

П'ятий акт драми ще не наступив для нашої Нації. Вона переживає ще й досі довгий та важкий антракт у своїй історії: за

завісою щось діється, йде якась наполеглива праця, від часу до часу гуркоче грім, але сама завіса ще не піднялася. Антракт власне починається з 1654 р., коли Українська Держава злучилася з Московською монархією політичною унією. З того часу Українська Нація політично і культурно помалу завмирає, старі форми життя зникають, республіканська свобода нівечиться, Нація знесилюється, гине, але потім знов відроджується, з-під попелу старовини виникає ідея нової України, ідея, що має перетворитись у плоть і кров, прибрати конкретні форми.

З часу Переяславської конституції минуло сьогодні 247 років, незабаром Росія справлятиме 250-літній ювілей цієї події.

Коли доводиться нам йти на свої збори під допитливими поглядами цілої фаланги урядових шпигунів, коли Українцю не вільно визнавати свою національність, і коли любити Вітчизну рівнозначно, що бути державним зрадником, тоді зовсім до речі виникає повне обурення питання, за яким правом російський царський уряд поводить ся з нами на нашій власній території, наче зі своїми рабами? Яким правом відносно нас, тубільців своєї Країни, видано закон від 17 травня 1876 р., що засуджує нашу Національність на смерть? На підставі якого права на всіх урядах нашої Країни урядовцями призначено виключно московитів або змосковщених ренегатів? На ґрунті якого права з наших дітей готують по школах заклятих ворогів і ненависників нашого Народу? Через що навіть у церкві панує мова наших гнобителів? Яким правом російський уряд забрані у нас гроші витрачає на користь російської нації, плекаючи і підтримуючи її науку, літературу, промисловість та інше? І нарешті найголовніше, чи має право царський уряд взагалі видавати для нас закони, універсали та адміністративні акти?

Чи становище царського уряду відносно нас є становище права чи насилля? Добре відомо, що ми добровільно прийшли до політичної унії з Московською державою і її очільником — царським урядом. Ця добровільність, на думку наших супротивників, забороняє нам нарікати на несправедливість того, що нам завдається, бо ми ніби самі того хотіли, самі обрали собі той уряд. Це твердження примушує нас розглянути природу і характер угоди 1654 р.

Держава наших предків сполучилася з Московською державою «як рівний з рівним» і як «вільний з вільним», каже тогочасна формула, тобто дві окремі держави, цілком незалежні одна від другої щодо свого внутрішнього устрою, захотіли з'єднатися для досягнення певних міжнародних цілей.

Виникає питання, чи по злуці цих двох держав обидві вони зникли, а на їх місці почала існувати третя держава, наступниця тих двох? Чи, навпаки, не дивлячись на злуку, обидві держави існують поруч себе? І коли так, то який вплив мала злука на обидві держави з погляду міжнародного права? Сучасна наука міжнародного права вчить, що держава може бути як простою, так і складною. Вона каже, що дві або кілька держав можуть злучитися між собою і сформувати «спілку держав» (Staatenbund). Спілка держав — це така форма злучення, при якій шанування і підлягання спільним інституціям не тільки не виключає внутрішньої та зовнішньої самостійності злучених держав, але навпаки оберігання тієї самостійності стає метою злучених держав. Держави — члени спілки зберігають право міжнародних зносин поруч із заступництвом цілої спілки. Усі вони мають право окремо укладати конвенції та посилати послів, аби тільки їх міжнародні зносини не мали на меті шкодити інтересам цілої спілки або окремих членів. Така спілка цілком можлива не тільки поміж державами, що мають однаковий політичний устрій, але й з різними формами державного устрою, і не перестає існувати навіть тоді, коли в одній з держав змінюється форма правління, або вимирає пануюча династія. Цим «спілка держав» особливо відрізняється від так званої «реальної унії держав», яка може існувати тільки поміж монархічними державами, і може припинити своє існування в разі вимирання династії. Спілка держав виникає із взаємної згоди держав, що стають до спілки. Зразком «спілки держав» можуть бути: Сполучені Штати Америки, Швейцарська Конфедерація, Германський Союз.

Як же злучилася держава Московська з державою Українською? Шляхом погодження, а погодження це вилилося у формі т. зв. «Переяславських статей».

Переяславська угода так формулювала взаємні та обопільні відносини держав (наводимо головніші пункти, надаючи їм характер сучасних висловів):

1. Влада законодавча і адміністративна належить гетьманському уряду без участі та втручання царського уряду.

2. Українська держава має своє окреме самостійне військо.

4. Суб'єкт неукраїнської національності не може бути на уряді в державі Українській. Виймок становлять контрольні урядники, що доглядають певність збирання данини на користь московського царя.

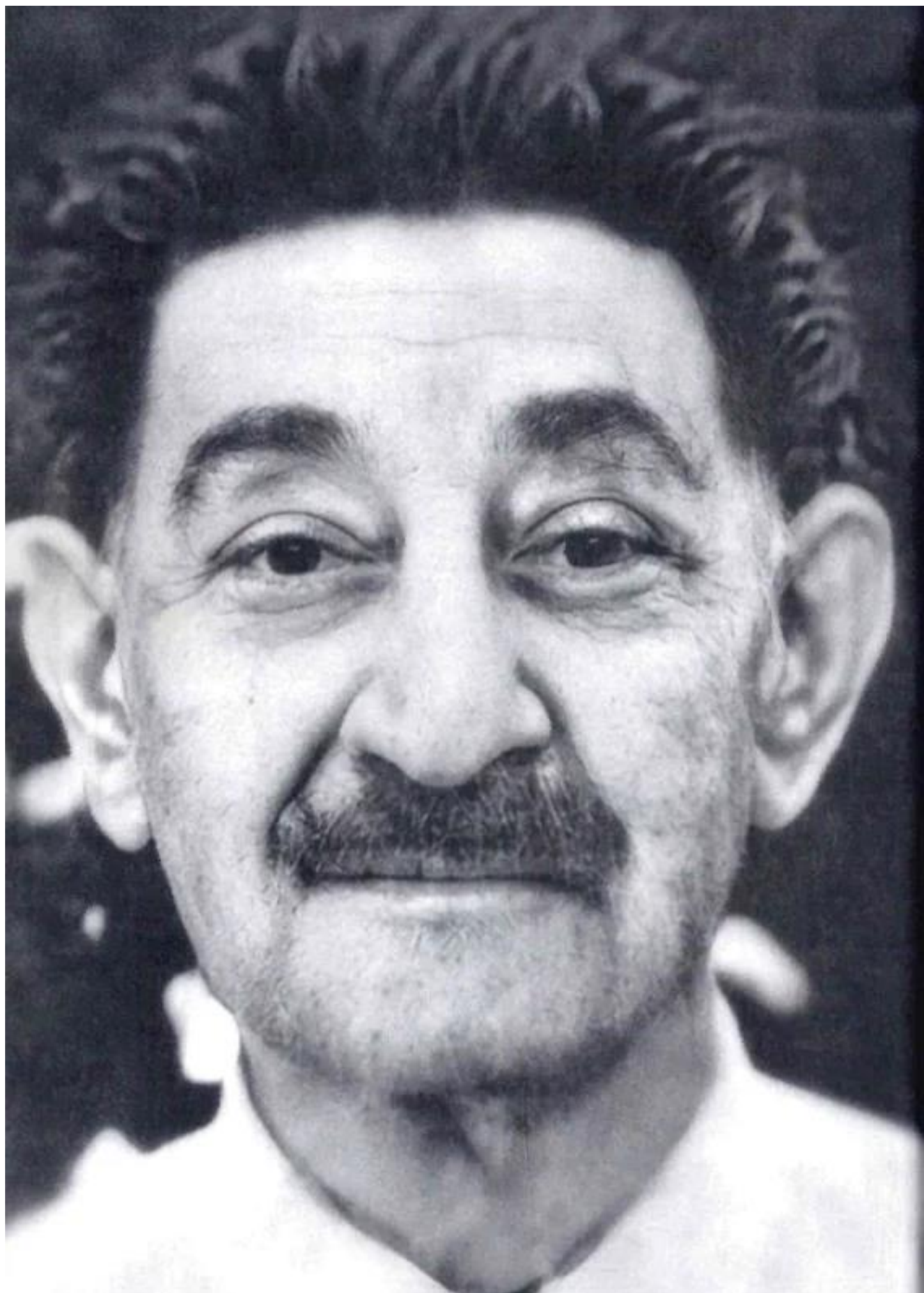
6. Українська держава має право обирати собі голову держави за власними вподобаннями, лише сповіщаючи царський уряд про своє обрання.

13. Непорушність стародавніх прав, як світських так і духовних осіб, і невтручання царського уряду у внутрішнє життя Української держави.

14. Право гетьманського уряду на вільні міжнародні зносини з чужими державами.

Аналізуючи ці постанови Переяславської конституції, приходимо до висновку, що в ній є всі ті прикмети, які характеризують «спільку держав». Таким чином, головніший закид, який роблять нам наші суперники, намагаючись довести нам безсенсовість наших стремлінь, закид, ніби ми ніколи не складали держави і через те не маємо під собою історичної підстави, — є тільки впливом неуцтва й незнання ані історії, ані права. Упродовж всього часу свого історичного існування наша Нація з найбільшими зусиллями намагається вилитися у форму Держави самостійної і незалежної. Коли навіть поминути удільні часи, де окремі галузі нашої Нації складали окремі держави, то перед нами виникає і Литовсько-Руська держава, де геній нашого Народу був вагомим фактором, і найголовніше — Руське королівство — спроба злучити докупи усі галузі, усі гілки нашого Народу в одній суцільній державі, спроба, повторена далеко пізніше Богданом Хмельницьким і ще раз — Іваном Мазепою.

Таким чином Українська держава в тій формі, у якій вона сформована й уконституційована Хмельницьким, є справді державою з погляду міжнаціонального права. Супротивники наші

Дмитро Донцов

**ЗМІСТ
УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ**